

اندیشندگان پیشگامان مدیریت

مقاله این بخش:
شروشگاه علوم انسانی و مطالعات فرسنگان ترو
ساموئل والتون

این بخش به شناخت اندیشه های صاحب نظران و نویسندگان مدیریت و همچنین پیشگامان مدیریت و بنیانگذاران شرکت ها اختصاص دارد. در هر شماره به معرفی آثار و اندیشه های یکی از مهمترین و با نفوذترین نویسندگان مدیریت و همچنین معرفی یکی از موفق ترین رهبران کسب و کار خواهیم پرداخت.

سان تزو

استراتژی و هنر جنگ

Sun Tzu

گروه مترجمان میثاق مدیران
info@MisaqModiran.com

سال ۴۰۰ قبل از میلاد. دوران زندگی سان تزو.

۱۷۸۰. انتشار نخستین ترجمه اروپایی هنر جنگ.

۱۹۱۰. انتشار ترجمه انگلیسی این کتاب.

که در ید قدرت او قرار داشت، قدرت مطلق آن دوران بوده است. از آن زمان به بعد، سان تزو و اقداماتش، به یک روش استاندارد برای سران نظامی چین تبدیل شدند و آنها تلاش زیادی می کنند تا با آثار و نوشته های وی آشنا شوند.

تفکر کلیدی

هنر جنگ

کتاب هنر جنگ نوشته سان تزو (نام اصلی این کتاب "روش جنگی آقای سان" نام دارد) نمایانگر تفکر او در مورد استراتژی هایی است که زیربنای موفقیت در جنگ را تشکیل می دهند. این کتاب به زبان های مختلفی ترجمه شده و چند ویرایش از آن به زبان انگلیسی نیز موجود است. آنچه که ما در این مقاله بدان اشاره می کنیم، ترجمه توماس کلیرلی^۳ است که توسط انتشارات شامبهالا پاکت کلاسیکس^۴ منتشر شده و از طریق اینترنت قابل دسترسی است. دو نسخه دیگر که توسط انتشارات تیوتل^۵ و وردزورث^۶ منتشر شده اند نیز مورد مشورت

سان تزو نویسنده رساله ای درباره تخصص نظامی چین باستان به نام هنر جنگ است. این کتاب شامل ایده هایی درباره رهبری و استراتژی است که رهبران آسیایی کسب و کار در نیمه دوم قرن بیستم، آنها را در کارشان متمرکز می دیدند. غربی های فعال در کسب و کار که تحت تأثیر موفقیت شرق به ویژه ژاپن قرار داشتند، شروع به بررسی علل موفقیت این موضوع کردند و همین امر باعث شد که سان تزو دوباره کشف شود.

زندگی و دوران شغلی

اگرچه تاریخ تولد و مرگ سان تزو مشخص نیست اما به نظر می رسد که او ۲۴۰۰ سال پیش زندگی می کرده است یعنی تقریباً در زمان کنفوسیوس. او در خانواده افسران نظامی رشد کرد و به یک متخصص امور نظامی تبدیل شد. مورخان متفق القول هستند که او ژنرال قدرتمند بوده و در منطقه ای که امروزه استان آنهوی^۱ نامیده می شود، فعالیت های نظامی بسیار موفقی داشته است. اسناد نشان می دهند که در دوران حکومت سان تزو، استان وو^۲

قرار گرفته اند.

افکار و اندیشه های سان تزو ، به ۱۳ بخش تقسیم می شوند:

۱. ارزیابی های استراتژیک

۲. انجام جنگ و نزاع

۳. استراتژی تهاجمی

۴. تشکیلات

۵. زور

۶. پر و خالی

۷. تلاش مسلحانه

۸. انطباق

۹. ارتش های مانور دهنده

۱۰. زمین

۱۱. سنگر

۱۲. حمله به کمک آتش

۱۳. استفاده از جاسوس ها

"ناتوانی در درک مخالفان به دلیل بی توجهی به اطلاعات، به شدت غیرانسانی بوده و نمی تواند ویژگی یک رهبر نظامی واقعی باشد. آنچه که یک دولت و رهبر آگاه را قادر به غلبه بر دیگران و دستیابی به نتایجی حیرت انگیز می کند، دانش قبلی است که باید از طریق افرادی کسب شود که دشمن را به خوبی می شناسند."

■ کدام رهبر تواناتر است؟ (چه کسی توانایی ترکیب عطف و همدردی را با قاطعیت و جسارت دارا است؟)

■ کدام ارتش بیشتر از مزیت طبیعت و زمین برخوردار است؟ (کدام یک از ، سیاست ، عوامل اقتصادی ، سرمایه گذاری و عوامل فرهنگی و اجتماعی به نحو بهتری استفاده می کنند؟ چه کسی می تواند تصویر بزرگ تری را درک کند؟) ■ قوانین و مقررات چه کسی کارآمدتر است؟ (آیا افراد به وضوح می دانند که چه انتظاری از آنها می رود؟)

■ نیروهای چه کسی قوی تر است؟ (چگونه می توان شرایط را به گونه ای ترسیم کرد که کوچک ترها نیز بتوانند با بزرگ ترها رقابت کنند؟)

■ سربازان چه کسی بهتر آموزش دیده اند؟ (چه کسی به نحو احسن از اعطای اختیارات و آموزش سازمانی استفاده می کند؟)

در باب اطلاعات

"ناتوانی در درک مخالفان به دلیل بی توجهی به اطلاعات، به شدت غیرانسانی بوده و نمی تواند ویژگی یک رهبر نظامی واقعی باشد. آنچه که یک دولت و رهبر آگاه را قادر به غلبه بر دیگران و دستیابی به نتایجی حیرت انگیز می کند، دانش قبلی است که باید از طریق افرادی کسب شود که دشمن را به خوبی می شناسند." (۱۳)

در باب تاکتیک ها

"قادر ساختن نیروها برای شکست دشمن بدون این که خودشان

برخی از موارد یاد شده کمتر از بقیه کاربرد دارند و متعارف هستند اما همه آنها ارزش یک بار بررسی را دارند. سان تزو معتقد است که وقتی یک فرمانده جنگی همراه با نیروهایش وارد منطقه دشمن می شود، باید برآورد درستی از توان بالقوه آنان داشته باشد.

در باب استراتژی

بسیاری از مفسران بر بخش نخست کتاب هنر جنگ یعنی ارزیابی های استراتژیک تمرکز می کنند و مابقی بخش ها را نادیده می گیرند. مسلماً در اینجا است که می توان به بهترین شکل ممکن، از عقاید و دیدگاه های سان تزو در قبال کسب و کار مدرن بهره برد. او به پنج نکته کلیدی اشاره می کند که سرنوشت جنگ را تعیین می کنند. این نکات عبارتند از:

■ سیاست - که باعث می شود افراد هماهنگ با قدرت حاکم عمل کنند؛

■ آب و هوا - فصول سال؛

■ زمین - فواصل، سهولت یا دشواری سفر، فرصت ها یا ایمنی؛

■ رهبری - موضوعی در قبال اطلاعات، ارزشمندی، انسانیت، شجاعت و قاطعیت؛

■ نظم - سازماندهی، زنجیره فرمان، پشتیبانی.

شش موضوع زیر باید دقیقاً مورد ارزیابی قرار گیرند (در مقابل هر سؤال، پرسش دیگری دیده می شود که نشانگر بهترین تفسیر در مورد آنها پیرامون عرصه کسب و کار است):

■ تأثیر اخلاقی چه کسی قوی تر است؟ (پیروان چه کسی تمایل بیشتری دارند تا اهداف مشترک را دنبال کنند؟)

1. Anhui

2. Wu

3. Thomas Clearly

4. Shambhala Pocket Classics

5. Tuttle

6. Wordsworth

البته حامیان سان تزو بر این نکته اصرار می‌ورزند که مفاهیم او محدود به هیچ زمان خاصی نیستند. موضوعاتی همچون اطلاعات استراتژیک، برنامه‌ریزی، توجه به جزئیات، گمراه نشدن و فریب نخوردن، و تئوری‌ها و نظریه‌های رهبری که در کتاب سان تزو بیان شده‌اند، ارزش‌های جهانی دارند و در هر عصری قابل کاربرد و استفاده هستند.

آسیب بینند، یک راهبرد مهم است." (۵)

"مشکل تلاش‌های نظامی و مسلحانه، نزدیک ساختن فواصل دور و تبدیل مسایل به مزیت است."

در باب رقابت و اطلاعات رقبا

"بنابراین اگر از طرح‌ها و برنامه‌های رقبای خود آگاه نباشید، نمی‌توانید دست به ائتلاف‌هایی آگاهانه بزنید." (۷)
 "قانون عملیات‌های نظامی این نیست که فکر کنیم دشمن به طرف ما نمی‌آید بلکه آن است که به روش‌ها و راه‌هایی برای مقابله با آن اتکا کنیم. همچنین نباید فکر کنیم که دشمن حمله نمی‌کند بلکه باید کاری کنیم که دشمن نتواند به ما حمله کند." (۸)

در باب رهبری و مدیریت افراد

"اگر بخواهیم ارتش خود را بدون دانستن هنر سازگاری و انطباق، اداره کنیم و حتی اگر بدانیم که ممکن است از این طریق سود هم ببریم، باید بدانیم که این امر هرگز نمی‌تواند در افردمان برای کار کردن و فعالیت، انگیزه ایجاد کند." (۸)
 "اگر سربازان قبل از اینکه با رهبر خود پیوند برقرار کنند، جرمه و مجازات شوند، هرگز فرمانبرداری نخواهند کرد و اگر فرمانبرداری نکنند، به سختی کار می‌کنند." (۹)
 "اگر سربازان را به مثابه نوزادان خود بدانید، در سختی‌ها همراه شما خواهند بود. اگر آنها را به مثابه بچه‌های دوست‌داشتنی خود بدانید، آنها حاضرند در کنار شما جان بدهند."

"اگر آنقدر مهربان باشید که نتوانید به سربازانتان دستور دهید، نتوانید از آنها کار بکشید و نتوانید نظم را در میان آنان ایجاد کنید، آنگاه آنان به موجوداتی بی‌مصرف و بلااستفاده تبدیل خواهند شد."

در باب ارتباطات

7. Yuan Shibing
8. Stephen Kaufman
9. Min Chen
10. Stuart Crainer
11. West Roberts
12. Otto Edward Lepold von Bismarck

"وقتی دستورات به طور مرتب صادر می‌شوند، باید رضایتی دوجانبه میان رهبر و گروهش وجود داشته باشد، تا این فرامین به نحو احسن اجرا شوند." (۹)
 سان تزو در یک نگاه

مورخان به ما می‌گویند که کتاب استراتژی و هنر جنگ سان تزو، قدیمی‌ترین رساله‌ی نظامی موجود در جهان است که به حدود ۲۲۰۰ سال پیش بازمی‌گردد. آیا این کتاب هیچ معنا و کاربردی برای مردمان امروز دارد؟ چگونه افکار یک ژنرال نظامی که حدود دو هزار و پانصد سال پیش زندگی می‌کرده، می‌تواند برای مدیران امروزی قابل استفاده و الهام‌بخش باشد به گونه‌ای که آنها بتوانند از آن در مواجهه با نگرانی‌ها و موضوعات روزمره خود بهره ببرند؟ اگر نکاتی جذاب هم وجود داشته باشند، آیا دیدگاه‌های استراتژی پردازان چین باستان، با افکار مدیران کسب و کار نوین جهان فرق‌های اساسی ندارند؟

البته حامیان سان تزو بر این نکته اصرار می‌ورزند که مفاهیم او محدود به هیچ زمان خاصی نیستند. موضوعاتی همچون اطلاعات استراتژیک، برنامه‌ریزی، توجه به جزئیات، گمراه نشدن و فریب نخوردن، و تئوری‌ها و نظریه‌های رهبری که در کتاب سان تزو بیان شده‌اند، ارزش‌های جهانی دارند و در هر عصری قابل کاربرد و استفاده هستند.

برای اطلاعات بیشتر

کتاب:

"هنر جنگ"، ترجمه یوان شیبینگ، ۱۹۹۳، ۷
 "هنر جنگ"، ترجمه توماس کلیرلی، ۱۹۹۱
 "هنر جنگ: تفسیر کتاب کلاسیک سان تزو به عنوان یک استراتژی برای ورزشکاران رزمی"، استیفن کافمن، ۱۹۹۶، ۸

مجلات:

"تفکر استراتژیک سان تزو و کسب و کار معاصر"، مین چن، ۹، نشریه افق کسب و کار، مارس / آوریل ۱۹۹۴
 "یافته‌های ذهن"، استیوارت کرینر، ۱، نشریه مدیریت امروز، آوریل ۱۹۹۸

"انتظار نداشته باشید همه با شما موافق باشند... همه مخالفان را دشمن تلقی نکنید." وست رابرتس ۱۱
 "مؤدب باشید. دیپلماتیک وار بنویسید. حتی در اعلان جنگ، ادب را رعایت کنید." اوتو ادوارد لپولد فان بیسمارک ۱۲